

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.สำรวจประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ 2. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ 3. ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ ในบทนี้ ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ ผู้ศึกษาได้ทำการสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ผลการสำรวจข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ

จากการสำรวจข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 80 คน ตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่ มีระยะเวลาก่อตั้ง 3-5 ปี โดยมีความถี่เท่ากับ 24 ($f = 24$) คิดเป็นร้อยละ 30 (% = 30) มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน โดยมีความถี่เท่ากับ 27 ($f = 27$) คิดเป็นร้อยละ 33.8 (% = 33.8) มีพยาบาลจำนวน 1-3 คน โดยมีความถี่เท่ากับ 25 ($f = 25$) คิดเป็นร้อยละ 31.3 (% = 31.3) มีผู้ช่วยพยาบาลจำนวน 4-5 คน โดยมีความถี่เท่ากับ 27 ($f = 27$) คิดเป็นร้อยละ 33.8 (% = 33.8) มีผู้สูงอายุจำนวน 11-15 คน โดยมีความถี่เท่ากับ 26 ($f = 26$) คิดเป็นร้อยละ 32.5 (% = 32.5) มีห้องน้ำจำนวน 8 ห้องขึ้นไป โดยมีความถี่เท่ากับ 31 ($f = 31$) คิดเป็นร้อยละ 38.3 (% = 38.3) มีเตียงจำนวน 10 เตียงขึ้นไป โดยมีความถี่เท่ากับ 54 ($f = 54$) คิดเป็นร้อยละ 67.5 (% = 67.5)

ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานครตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ

การดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานครตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ โดยรวมสามารถสรุปได้ว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ มาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินงานตาม มาตรฐานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครตามมาตรฐานบ้านพัก ผู้สูงอายุ ทั้ง 6 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการ ($\bar{X} = 3.96$) ด้านการบริการ ($\bar{X} = 3.95$) ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.88$) ด้านผู้ ให้บริการ ($\bar{X} = 3.85$) ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.79$) ด้านห้องพักอาศัย ($\bar{X} = 3.75$)

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขต กรุงเทพมหานครตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ

ด้านการจัดการมีปัญหามากที่สุดเพราะการอยู่อาศัยร่วมกันหลายคนมักจะมีปัญหาของ ความไม่เข้าใจกัน การจัดทำรายชื่อ ข้อมูลส่วนตัวข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ มีความซับซ้อนเพราะ ส่วนมากผู้สูงอายุเข้ามาพักในระยะเวลาสั้น ๆ และข้อมูลของญาติหรือผู้ที่ติดต่อได้ มีความยาก เพราะผู้สูงอายุบางคน ไม่มีญาติหรือลูกหลานคอยดูแล บางคนญาติอยู่ไกล บางคนญาติมีธุระต้องไป ทำที่จากจังหวัดหลาย ๆ วัน

ด้านการบริการ มีปัญหาการร้องลงมาเป็นอันดับ 2 สถานประกอบการส่วนใหญ่มักจะมี ปัญหาในการสื่อสารกับผู้สูงอายุ เนื่องจากผู้สูงอายุแต่ละคนมีปัญหาทางสุขภาพที่แตกต่างกันไป การดูแลผู้สูงอายุแต่ละคนจึงต่างกัน

ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม มีปัญหาเนื่องจาก มลพิษทางอากาศในปัจจุบัน ทุกคนทราบ กันดีว่ามี ฝุ่น PM 2.5 โรงงานอุตสาหกรรมที่มีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ บวกกับการใช้รถส่วนตัวที่มีอัตราเพิ่ม สูงขึ้นเรื่อย ๆ

ด้านผู้ให้บริการ มีปัญหาเนื่องจากจำนวนพยาบาลที่มีอยู่อย่างจำกัด บางช่วงเวลา อาจจะดูแลผู้สูงอายุได้ไม่ทั่วถึง เพราะในแต่ละช่วงผู้สูงอายุที่เข้ามาพักอยู่มีจำนวน ไม่แน่นอน

ด้านอาคารสถานที่ มีปัญหาเนื่องจากสถานที่ตั้งของสถานประกอบการถูกจำกัดด้วย เนื้อที่ ที่ไม่มีพื้นที่ข้างๆ ให้ขยายได้ เส้นทางคมนาคมจำนวนรถที่มาก การเดินทางในช่วงเวลา ราชการอาจจะมีความล่าช้าบ้าง เนื่องจากสถานประกอบการส่วนมากอยู่ในพื้นที่ชุมชน

แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ

จากการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ โดยรวมสามารถสรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วยกับมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ เนื่องจากการปฏิบัติงานของสถานประกอบการแต่ละแห่งมีข้อจำกัดในเรื่องการบริการ สถานที่ อาคาร เจ้าหน้าที่ ฯลฯ เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า

ด้านอาคารสถานที่ สถานประกอบการเสนอแนวทางในการพัฒนาให้ปรับเกี่ยวกับที่ตั้งสถานประกอบการ เนื่องจากพื้นที่ในการดำเนินงานมีจำกัด อยากรู้อยากเห็นมีความยืดหยุ่นมากกว่านี้เช่น ขนาดของลิฟต์ เล็ก หรือใหญ่ขึ้นอยู่กับการใช้งานของสถานที่นั้น ๆ ขนาดทางเดินภายในอาคาร ให้มีขนาดเล็กกว่า 1.50 เมตร เนื่องจากบางสถานประกอบการซื้อตัวอาคาร ผ่าน โครงการ หากทำการแก้ไขตัวอาคารทำให้เกิดความยุ่งยากและมีผลกระทบต่อการทำงานในด้านอื่น ๆ

ด้านห้องพักอาศัย สถานประกอบการเสนอแนวทางในการพัฒนาให้ปรับเรื่องพื้นที่ขนาดของห้องพักที่เล็กลง เป็นเพราะว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ต้องการความเป็นส่วนตัว และด้วยพื้นที่ที่จำกัดของสถานประกอบการ จึงต้องมีการแบ่งห้องให้มีขนาดเล็กลงให้พอกับผู้สูงอายุ แต่ในกรณีที่ผู้สูงอายุที่ต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิดก็จะให้ผู้สูงอายุในกลุ่มเหล่านี้ อยู่รวมกันในห้องใหญ่ มีพยาบาล ผู้ช่วยพยาบาลและเจ้าหน้าที่ต่างๆ อยู่ดูแลอย่างใกล้ชิดตลอด 24 ชั่วโมง

ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม สถานประกอบการเสนอแนวทางในการพัฒนา ที่ว่าห้องพักไม่จำเป็นต้องให้ทุกห้องพักมีถึงขยะ เพราะสถานประกอบการส่วนใหญ่ จัดสถานที่รับประทานอาหารให้เป็นสัดส่วนไว้อยู่แล้ว จุดการคัดแยกขยะมีเครื่องหมายที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจน เว้นแต่ห้องพักที่มีผู้สูงอายุติดเตียง

ด้านผู้ให้บริการ สถานประกอบการเสนอแนวทางในการพัฒนา ทักษะของพนักงานในสถานประกอบการทุกคน ทุกตำแหน่ง ให้ความสำคัญกับทุกหน้าที่ มีการจัดอบรมพนักงานทุกอย่างน้อยปีละ 1 และพนักงานทุกคนต้องผ่านการรับรองจากทางภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็น พยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล แม่บ้าน แม่ครัว ยาม ฯลฯ โดยเฉพาะแม่ครัว การประกอบอาหารเป็นสิ่งสำคัญและละเอียดอ่อน ผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว ต้องการอาหารที่แตกต่างกันไป

ด้านการจัดการ สถานประกอบการเสนอแนวทางในการพัฒนา เกี่ยวกับการเชื่อมโยงข้อมูลของผู้สูงอายุระหว่างโรงพยาบาลรัฐ โรงพยาบาลเอกชนและสถานประกอบการ เพื่อความชัดเจน และข้อมูลที่จะไม่ถูกบิดเบือน เพราะการสื่อสารกับผู้สูงอายุบางรายมีความยากอาจจะบอก

ได้ไม่หมด หากสถานประกอบการสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับทางโรงพยาบาล และติดต่อกับหมอประจำไข้ได้โดยตรง จะเป็นการรักษาที่ตรงจุดและต่อเนื่องมากกว่า

ด้านการบริการ สถานประกอบการเสนอแนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับเรื่องพนักงาน อยากรให้ออกมาตรฐาน หรือ ภาครัฐจัดการสอบหรือทดสอบความถนัดในการดูแลผู้สูงอายุ จิตวิทยา ในการพูดคุยกับผู้สูงอายุ เพราะผู้สูงอายุหลายคน ค่อยข้างที่จะไม่เชื่อฟัง มีความเอาแต่ใจตัวเอง หากภาครัฐมีการฝึกอบรม เกี่ยวกับทักษะในการพูด การเข้าหาผู้สูงอายุ ปัญหาเหล่านี้อาจจะจัดการได้ง่ายขึ้น

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ มีประเด็นซึ่งสามารถนำมาสู่การอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ

จากการศึกษาระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ โดยรวมสามารถสรุปได้ว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ได้ระดับมาก ทั้งหมด 6 ด้าน โดยผลการศึกษาดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ผลการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับศาสน์ สุขประเสริฐ และคณะ (2558) ความต้องการได้รับมาตรฐานความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกรวมถึงความปลอดภัยในชีวิตและความสะดวกต่อผู้สูงอายุในจังหวัดนครราชสีมา ในแต่ละด้าน โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก กล่าวคือหากผู้สูงอายุได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดีมีความปลอดภัย จะทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าสภาพร่างกายในวัยสูงอายุจะมีความเสื่อมมากกว่าการเติบโต การจัดทำมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะผู้สูงอายุควรจะได้รับสิทธิในการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่นตามสิทธิผู้สูงอายุในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ที่ควรจะได้รับการศึกษาเพิ่มถึงความสุขของชีวิตผู้สูงอายุแบบยั่งยืนคือต้องการความที่จะยังให้ผู้สูงอายุมีความสำคัญทางอาชีพต่อเนื่องหลังจากสิ้นสุดอาชีพราชการ และให้มีกาสร้างสถานที่เพื่อให้เป็นที่ยอมรับให้ผู้สูงอายุได้ทำงานที่ทำได้เป็นการตอบสนองสังคมสร้างความสำเร็จคนสูงวัยไม่ต้องการผลตอบแทนที่เป็นค่าจ้าง อายุวัยทำงานสามารถให้ความสุขจนถึง 75 ปี ซึ่งหลังจากนั้นผู้สูงอายุต้องการการเป็นส่วนตัวมากกว่า

จากผลการศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานประกอบการ บ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ ซึ่งพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่มาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ ทั้ง 6 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการ ($\bar{X} = 3.96$) ด้านการบริการ ($\bar{X} = 3.95$) ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.88$) ด้านผู้ให้บริการ ($\bar{X} = 3.85$) ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.79$) ด้านห้องพักอาศัย ($\bar{X} = 3.75$) โดยผลการศึกษาดังกล่าวไม่เป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ ผลการศึกษาดังกล่าวมีความสอดคล้องกับอัมภัสชา พานิชชอบ (2546) พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแคและสถานที่พักผู้สูงอายุเอกชนส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ร้อยละ 48.8 และร้อยละ 73.8 ตามลำดับ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ได้แก่ เพศชาย, อายุต่ำกว่า 70 ปี, การศึกษาระดับอนุปริญญาขึ้นไป, ประกอบอาชีพข้าราชการ, ก่อนเข้าพักดำรงชีวิตอยู่กับคู่สมรส, พักอาศัยในบ้านพักของตนเอง, เข้ากันได้ดีกับสมาชิกในครอบครัว, ก่อนเข้าพักคู่สมรสดูแลอย่างใกล้ชิด, ปัจจุบันไม่ได้ใช้สารเสพติด, สุขภาพแข็งแรง และตัดสินใจเข้าพักเอง พบว่ามีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ส่วนสถานภาพสมรส และเหตุผลในการเข้าพักนั้น พบว่า ลักษณะที่แตกต่างกันไม่ทำให้คุณภาพชีวิตต่างกัน จากการศึกษาเปรียบเทียบ 2 กลุ่ม พบว่า คุณภาพชีวิตด้านสภาพเศรษฐกิจ, สุขภาพ, สภาพแวดล้อม, การพึ่งพาตนเอง และคุณภาพชีวิตด้านรวมของผู้สูงอายุที่พักในสถานที่พักผู้สูงอายุเอกชนดีกว่าผู้สูงอายุที่พักในสถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแค ส่วนด้านกิจกรรม พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน และจากการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าความพึงพอใจในด้านกิจกรรม และความพึงพอใจด้านสัมพันธภาพทางสังคม มีความสัมพันธ์กับคะแนนคุณภาพชีวิต ส่วนความพึงพอใจในลักษณะการบริการนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับคะแนนคุณภาพชีวิต

2. ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานครตามมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ

จากการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานประกอบการบ้านพักผู้สูงอายุในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยรวมสามารถสรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เห็นด้วยกับมาตรฐานบ้านพักผู้สูงอายุ เนื่องจากการปฏิบัติงานของสถานประกอบการแต่ละแห่งมีข้อจำกัดในเรื่องการบริการ สถานที่ อาคาร เจ้าหน้าที่ ฯลฯ มีความสอดคล้องกับ กระทรวงสาธารณสุข (2554) พบว่า การจัดบริการด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุยังไม่มี ความชัดเจน ทั้งด้านการแบ่งระดับความต้องการการดูแลของผู้สูงอายุที่ชัดเจน และยังไม่

มาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุในสถานบริบาลหรือสถานพยาบาลที่จัดบริการด้านการดูแลสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ คังงานวิจัยของ ศิริพันธ์ สาสัตย์ และเดือนใจ ภักดีพรหม ซึ่งทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระบบสถานบริบาลผู้สูงอายุ ผลการศึกษา พบว่า สถานบริบาลผู้สูงอายุที่มีลักษณะให้บริการด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุตลอด 24 ชั่วโมง สำหรับผู้ที่ต้องการการดูแลในระดับสูง จากการศึกษาในประเทศไทย พบว่า ยังไม่มีการให้บริการดังกล่าวในภาครัฐมีแต่ในภาคเอกชน การจดทะเบียนของสถานพยาบาลเอกชนมีหลายลักษณะทำให้ไม่สามารถทราบจำนวนสถานบริบาลผู้สูงอายุที่ชัดเจน การบริการส่วนใหญ่เน้นการฟื้นฟูสภาพและลักษณะการบริการแตกต่างกันไปตามศักยภาพของสถานบริบาลนั้น ๆ ยังไม่มีการกำหนดสมรรถนะของผู้ให้บริการ บุคลากรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความชำนาญในการดูแลผู้สูงอายุ และในภาครัฐ พบว่า มีบริการดูแลระดับสูงแฝงอยู่ในสถานสงเคราะห์คนชราสำหรับผู้พิการที่มีปัญหาสุขภาพ แต่เนื่องจาก ไม่มีการแบ่งระดับความต้องการดูแลของผู้สูงอายุที่ชัดเจน ทำให้บุคลากรต้องแบกรับภาระการดูแลด้านสุขภาพมากขึ้น และไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะของการวิจัยดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1) จากการศึกษาที่พบว่า บุคลากรขาดแคลน มีน้อย เพราะเจ้าหน้าที่บางคนเห็นว่าดูแลผู้สูงอายุเป็นเรื่องยาก ดังนั้น สถานประกอบการทุก ๆ แห่งไม่ว่าจะในพื้นที่กรุงเทพมหานครหรือต่างจังหวัด ควรเพิ่มสวัสดิการให้แก่เจ้าหน้าที่ เช่น เพิ่มวันหยุด จัดกิจกรรมภายในสถานประกอบการเพื่อลดความตึงเครียดของเจ้าหน้าที่

2) จากการศึกษาที่พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่มักจะมีปัญหาในการสื่อสารกับผู้สูงอายุ สถานที่ตั้งของสถานประกอบการถูกจำกัดด้วยเนื้อที่ ดังนั้น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรแก้ไขมาตรฐานในด้านอาคารสถานที่และด้านห้องพักอาศัย เพราะพื้นที่ในกรุงเทพมหานครมีไม่มากนักเมื่อเทียบกับจำนวนประชาชนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นทุกวัน และสถานประกอบการเชื่อมโยงข้อมูลของผู้สูงอายุกับโรงพยาบาลโดยตรง เนื่องจากการสื่อสารกับผู้สูงอายุบางครั้งได้ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพที่คลาดเคลื่อน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ในอนาคตประชากรผู้สูงอายุจะมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ในประเทศได้ จึงควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสินค้าและบริการในรูปแบบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ เพื่อสามารถตอบสนองผู้สูงอายุได้ครอบคลุมในมิติที่มากกว่าความต้องการทางสุขภาพ

2) ควรมีการศึกษาศักยภาพความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพขององค์กรและบุคลากรให้สามารถรองรับ ผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ